

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Voorontwerp besluit van de Vlaamse houdende de wijziging aan artikel 6 van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen en artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017 tot toekenning van aanwervingsincentives voor langdurig werkzoekenden
 - Principiële goedkeuring

Samenvatting

Op basis van de scenario's ontwikkeld in kader van de Vlaams Brede Heroverweging wordt de leeftijd voor de doelgroepverminderingen voor oudere zittende werknemers stelselmatig opgetrokken: van 59 jaar in 2022 naar 61 jaar in 2024. Op deze manier maken we het doelgroepenbeleid meer doelgericht en vermijden we deadweight losses. We passen de leeftijd voor de aanwervingsincentive voor langdurige werkzoekenden aan, zodat werkgevers voor de aanwerving van langdurige werkzoekenden van 25 tot 58 jaar beroep kunnen doen op de aanwervingsincentive en voor de aanwerving van werkzoekenden vanaf 58 jaar beroep kunnen doen op een vrijstelling van de werkgeversbijdragen.

1. SITUERING**A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING**

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie
Beleidsveld: tewerkstellingsbeleid

In de beleidsnota Werk en Sociale Economie 2019-2024 werd de beleidsdoelstelling van een gericht doelgroepenbeleid geformuleerd. Via financiële incentives wil de Vlaamse regering werkgevers aanmoedigen om personen aan te werven die het moeilijker hebben op de arbeidsmarkt en zo hun tewerkstellingskansen ondersteunen. Om de middelen gericht in te zetten werd de leeftijd van de doelgroepverminderingen voor oudere werknemers van 55 naar 58 jaar opgetrokken vanaf 1 januari 2020. Uit de resultaten van de Vlaams Brede Heroverweging voor de doelgroepverminderingen voor

oudere zittende werknemers bleken deze algemene verminderingen gepaard te gaan met deadweight loss. De Vlaamse regering wil de middelen meer gericht inzetten door de leeftijd stelselmatig naar 61 jaar in 2024 op te trekken.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd onderworpen aan:

- het taal- en wetgevingsadvies nr. 2021/397 van 4 november 2021;
- het advies van de inspectie van financiën van 21 oktober 2021;
- het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting van XX.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De bevoegdheid voor doelgroepverminderingen werd met de zesde staatshervorming overgedragen naar het Vlaams Gewest. De Vlaamse Regering koos vanaf 1 juli 2016 voor een Vlaams doelgroepenbeleid gericht op laag- en middengeschoolde jongeren, oudere werknemers en personen met een arbeidshandicap. Deze groepen kennen een lagere werkzaamheidsgraad en een hogere werkloosheidsgraad. RSZ is de federale operator voor de doelgroepverminderingen.

Vanaf 1 januari 2020 werd de doelgroepvermindering voor middengeschoolden stopgezet en de leeftijd voor oudere werknemers opgetrokken van 55 naar 58 jaar. In de leeftijdsgroep van 55-58 jaar schommelt de werkzaamheidsgraad in 2020 tussen 75 en 80%. Bij de 50-55-jarigen is dit tussen 80 en 85%. We zien een verhoging van de werkzaamheidsgraad met het opschuiven van de leeftijdscohort. Bij 59-jarigen duikt de werkzaamheidsgraad onder de 70%, bij 60-jarigen onder de 60%. De werkzaamheidsgraad voor 61-jarigen bedraagt 45,8% in 2020 en daalt nog verder bij de oudere leeftijdsgroepen.

Uit het expertenadvies bleek dat algemene doelgroepverminderingen, zoals deze voor zittende oudere werknemers gepaard gaan met deadweight losses. Het advies van de experts was dan ook om dergelijke doelgroepverminderingen af te bouwen. Ze gaven wel aan dat doelgroepverminderingen voor specifieke doelgroepen effectief kunnen zijn. Uit onderzoek bleek dit specifiek voor werknemers die een hoger risico lopen op vervroegde uittrede via het Stelsel van Werkloosheid met bedrijfstoelage (SWT). Om algemeen de werkzaamheidsgraad voor oudere werknemers te verhogen en werknemers langer aan de slag te houden lijken de meeste hefboomen echter federaal te liggen om een vervroegde uittrede te verhinderen.

De doelgroepverminderingen voor oudere zittende werknemers werden geëvalueerd in het kader van de Vlaams Brede Heroverweging door Idea Consult en het Departement Werk en Sociale Economie. Op basis van de scenario's besluiten we om de leeftijd voor de doelgroepvermindering voor oudere zittende werknemers stelselmatig op te trekken naar 61 jaar in 2024. De doelgroepvermindering is een vermindering van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid voor werkgevers uit de privésector (categorie 1). De doelgroepvermindering kan toegepast worden na de structurele vermindering maar beide verminderingen kunnen de werkgeversbijdragen hoogstens tot 0 herleiden. Het loonplafond wordt niet gewijzigd en bedraagt 13.945 euro/kwartaal. Voor werknemers die bij voltijdse tewerkstelling en volledige prestaties meer verdienen dan dit loonplafond, verliest de werkgever de doelgroepvermindering. Vanaf 2019 wordt voor het vierde kwartaal een ander loonplafond gebruikt, namelijk 18.545 euro, voor uitzendkrachten is dit in het eerste kwartaal.

Voor oudere niet-werkende werkzoekenden blijven de uitstroomkansen naar werk echter laag liggen en dus wijzigen we niks aan deze regeling. Werkgevers ontvangen gedurende 8 kwartalen een

volledige vrijstelling van de werkgeversbijdrage voor de aanwerving van werkzoekenden ingeschreven bij VDAB.

We voorzien een verdere monitoring van het bereik van de maatregelen en de werkzaamheidsgraad voor deze doelgroepen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1. Aanpassing doelgroepvermindering zittende oudere werknemers

In artikel 6 van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen worden de forfaitaire verminderingen voor de doelgroepvermindering voor oudere zittende werknemers bepaald.

De leeftijd voor de doelgroepvermindering voor oudere zittende werknemers wordt stelselmatig opgetrokken: van 59 jaar in 2022 naar 61 jaar in 2024.

Vanaf 1 januari 2022 zullen werkgevers voor een zittende werknemer die de leeftijd van 60 jaar bereikt de forfaitaire vermindering van maximaal 600 euro per kwartaal ontvangen. Voor werknemers die op dat moment al 60 jaar zijn wijzigt het bedrag niet (zie overgangsmaatregel). Vanaf 1 januari 2023 wordt de forfaitaire vermindering van maximaal 600 euro/kwartaal doorgetrokken naar de leeftijdsgroep van 61-jarigen.

Voor de forfaitaire vermindering van maximaal 1.500 euro/kwartaal wordt de leeftijd vanaf 1 januari 2022 opgetrokken naar 61 jaar en vanaf 1 januari 2024 naar 62 jaar.

De forfaitaire bedragen van de doelgroepverminderingen worden aangeduid met de zogenaamde G-codes, opgenomen in artikel 336 van de programmawet van 24 december 2002 (I). G4 verwijst naar 600 euro/kwartaal en G8 naar 1.500 euro/kwartaal.

Artikel 2. Aanpassing aanwervingsincentive voor langdurige werkzoekenden

Werkgevers kunnen voor aanwervingen vanaf 1 januari 2017 beroep doen op de aanwervingsincentive voor langdurige werkzoekenden. Met deze financiële incentive wil de Vlaamse regering de aanwerving en duurzame tewerkstelling van langdurige werkzoekenden en niet-beroepsactieve personen stimuleren. De persoon moet minstens twee jaar ingeschreven zijn bij VDAB. Bepaalde periodes worden gelijkgesteld met inschrijving. Na drie maanden tewerkstelling ontvangt de werkgever 1.250 euro, na 12 maanden tewerkstelling wordt een tweede bedrag van 3.000 euro betaald bij een tewerkstelling van minstens 80%.

De aanwervingsincentive richt zich op de tewerkstelling van personen die zich tussen doelgroepvermindering voor laaggeschoolde jongeren en doelgroepvermindering voor oudere werknemers bevinden. De leeftijd wordt opgetrokken tot 58 jaar, zodat werkgevers hier beroep op kunnen doen voor de aanwerving van langdurige werkzoekenden tussen 25 jaar en tot 58 jaar en voor de aanwerving van werkzoekenden vanaf 58 jaar beroep kunnen doen op de doelgroepvermindering voor werkzoekende 58-plussers.

Artikel 3. Overgangsmaatregel

Met het optrekken van de leeftijd van 55 naar 58 jaar vanaf 1 januari 2020 voorzag de Vlaamse regering overgangsmaatregelen voor personen die op 31 december 2019 minstens 55 jaar waren. Zij behielden de toegang tot de doelgroepvermindering van oudere zittende werknemers (max. 600 euro/kwartaal), ongeacht of ze aan het werk dan wel werkzoekend waren. Een gedeelte van deze groep, meer bepaald de personen die op 31 december 2021 minstens de leeftijd van 57 jaar hebben, zouden door de aanpassing van de leeftijdsgrens vanaf 1 januari 2022 naar 59 jaar niet aan de

voorwaarden beantwoorden. Voor deze groep voorzien we een overgangsmaatregel, zij behouden hun toegang tot de doelgroepvermindering.

Artikel 4. Overgangsmaatregel

Het forfaitaire bedrag van de doelgroepvermindering voor wie op 1 januari 2022 reeds 60 jaar is, wijzigt niet. Werkgevers behouden voor deze 60-jarigen de doelgroepvermindering van maximaal 1.500 euro/kwartaal tot zij de leeftijd van 62 jaar bereiken en hierdoor in de gewone regeling overstappen.

Artikel 5. Inwerkingtreding

Het besluit treedt in werking op 1 januari 2022.

Artikel 6. Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De middelen voor de doelgroepvermindering voor zittende oudere werknemers bevinden zich op JB0-1JDB2CA-WT. De voorgestelde aanpassingen aan de regelgeving levert volgende besparing op:

	2022	2023	2024	2025	2026
Huidig beleid	€ 331.776.870	€ 325.753.433	€ 338.117.977	€ 354.698.077	€ 365.679.693
Nieuw beleid	€ 311.863.646	€ 216.082.760	€ 181.223.089	€ 157.800.022	€ 149.026.080
Besparing	€ 19.913.225	€ 109.670.674	€ 156.894.888	€ 196.898.054	€ 216.653.613

De aanpassing voor de aanwervingsincentive langdurige werkzoekenden is beperkt en zal binnen het beschikbare budget gerealiseerd kunnen worden.

Het begrotingsartikel van de aanwervingsincentive voor langdurige werkzoekenden is JB0-1JDB2CH-WT 1JD20800. Het BO 2022-krediet bedraagt 22.503/18.883 keuro VAK/VEK exclusief overflow.

Het advies van Inspectie van Financiën van 21 oktober 2021 was gunstig.

Het begrotingsakkoord werd aangevraagd op 21 oktober 2021.

B. ESR-TOETS

Deze wijziging heeft geen impact op de ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Deze wijziging heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Deze wijziging heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen. Zij kunnen als werkgever beroep doen op de aanwervingsincentive voor langdurige werkzoekenden. Ze komen niet in aanmerking voor de doelgroepvermindering voor oudere werknemers.

E. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring van het voorontwerp van besluit lig ik het ontwerp voor aan het advies van de SERV en aan de Raad van State.

Ik vraag de sociale partners om een spoedeisend advies binnen een termijn van tien dagen zodat de regelgeving op 1 januari 2022 in werking kan treden. Aangezien we wijzigingen op basis van de leeftijd van de werknemer doorvoeren is het belangrijk om dit bij de start van een kalenderjaar te kunnen laten ingaan. Op deze manier wordt iedereen die tot een bepaald leeftijd behoort op dezelfde manier behandelt en loopt de communicatie naar werkgevers makkelijker.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de wijziging aan artikel 6 van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (II), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen en artikel 2 van het besluit van 17 februari 2017 tot toekenning van aanwervingsincentives voor langdurig werkzoekenden;
- 2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en landbouw:
 - 2.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de SERV, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van tien dagen,
 - 2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst,
 - 2.3. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS

Bijlagen:

- 1) Ontwerp van besluit
- 2) Het advies van de inspectie van financiën van 21 oktober 2021.
- 3) het begrotingsakkoord van xxx